

Oglasi, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašje itd. šalju se naputnicom ili polovnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovice.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne-frankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 1 na godinu 6 K za seljake, 3 na godinu ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Galija br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Iz carevinskog vieća.

(Nastavak.)

Česka obstrukcija.

Poslije govora ministra-predsjednika, komu su Česi osobito prigovarali, a Njemci mu povladjivali, pročitalo se je više interpelacija i predloga. Kod jedne molbe na parlament, dobio je rieč zast. dr. Pacak. Reko je po prilici ovo: Otkad su ukinute jezikovne naredbe, zavladala je velika uzrujanost među českim narodom. Mi ipak nismo dali oduška toj razdraženosti. Dali smo vremena vladi, da ju utiša, a mogla je utišati tim, da opet uvede česko uredovanje u nutarnjem poslovanju. Ona toga nije učinila. Ona je predložila zakonske ustanove, koje nas nemogu umiriti. U njh nije sadržana ravnopravnost. Iz toga se vidi, da njemačka obstrukcija pobjedu slavila. Tim je obstrukcija postala parlamentarna uredba. Stranke, koje je nebi mogle rabiti, postaju stranke drugoga reda. I kad nebi je niko drugi rabio, tad bi država, vlada i većina bila izložena terorizmu i diktaturi njemačke ljevice. Mi ju hoćemo rabiti, i tim nesamo za svoje pravo nego i za prava, za slobodu drugih, proti terorizmu i diktaturi jedne stranke vojevati.

Na to je predložio, da se odnosna molba tiska u stenografski protokol, i o tom da se glasuje po imenice najprije, da li da se o tom odluči u tajnoj sjednici, a ako bi to bilo zabaceno, da se i opet po imenice glasuje, ima li se tiskati ili ne.

Još šest takovih predloga na imenično glasovanje bilo je postavljeno. Svi su bili dovoljno poduprti po českih zastupnicah, kojih bijaše 58, a dosta bi bilo i 50. Tako se je prozivalo i glasovalo sa da ili ne osam puta uzastopce. Sjednica trajala je od 11½ pr. p. do skoro 5 poslije podne, i u njoj se ništa neradilo. Tako se je tjerala obstrukcija prvi dan, to jest, pričilo se, da se u parlamentu ništa ne radi.

Česki zastupnici.

Česki zastupnici postupali su tako, uslied svoje odluke prihvaćene prije sjednice velikom većinom glasova. Tim su se odazvali glasu svoga naroda. Nisu sliedili glas naroda. Kod njihove odluke vodili su jih razni razlozi.

Jedan tih razloga je osobito naglasio dr. Pacak u prij. većenom.

Njemci su dosegli što su htjeli obstrukcijom proti većini i proti vladi. Kad nebi se niko drugi uafao obstruirati, mislili bi, da su sami oni kadri to činiti, pak bi pričili sve, što bi njim neugodno bilo.

Oni se ni toga ne boje, da budu sami u obstrukciji, i da se tim odiele od ostalih stranaka većine. Većina jih je samo na popuste silila, dočim nisu s njom ništa dobili. Dok su sami bili, dosegli su bili njeka svoja prava, ona najme, koja njim je bio dao Badeni sa jezikovnim naredbama.

Oni bi se bili zadovoljili i sa Gautschevim jezikovnim naredbama, jer bi bili nešto ipak njimi dobili, a pak kasnije i drugo tražili. Da bi pak oni sami glasovali za jezikovni zakon, kojim se krši njihova prava, kojim se omeđajuje ravnopravnost naroda českoga, za to jih u obće nije moguće dobiti, to bi značilo stavljati sebi uzicu oko vrata.

Nevjeroju, da bi parlament mogao poboljšati u prilog Čeha vladine predložene zakonske osnove. Tomu bi se protivila i jedna skupina desnice, a to je njemačka katolička stranka, koja je već proti Badenijevim naredbama bila. A kad bi se i našla u parlamenta za poboljšice, njemačka ljevica nebi to dopustila, ona bi obstruirala, ona bi terorizovala.

Stali klubovi desnice.

U večer sastali su se klubovi poljski, i hrvatsko-slovensko-rusinski. Sastali su se svaki za se, i neznajući jedan za drugoga, ni što će jedan ili drugi odlučiti. Ipak su odlučili oba jedno. Borba je izmed centralizma i germanizma s jedne, i izmed federalizma i ravnopravnosti s druge strane. Desnica je za ovo posljednje proti onomu prvomu. Ona mora gledati, da ostane na okupu za braniti svoja načela i unapredjivati. Valja iskati načina, da se Čeha odvratu od obstrukcije — pošto se drži, da je parlament nuždan, a uz obstrukciju nemože obstati — dakako ne praznim obećanjem, nego činjenicami. Za to se je odlučilo, posredovanjem našega kluba, da se sazove sjednica parlamentarne komisije desnice, da o stvari razpravlja.

Beč, 9. maja 1900.

Dočim se je još jučer držalo nemogućim, da bi se predstavnici desnice sastali u sjednici, danas je stalno, da će se sastati parlamentarna komisija desnice, pod predsjedanjem Jaworskoga i to već sutra.

Danas bila je druga kućna sjednica. Prošla je kao jučeranja, u znaku cvjeta obstrukcije — poimeničnim glasovanjem.

Već oko 3. ure poslije podne je svršila. Večer o 7. obdržavati će se opet sjednica, i to u svrhu, da se izabere članove kvotne deputacije. Toga izbora neće se obstruirati. Bilo bi skoro nemoguće osujetiti ga.

Beč, 10. maja 1900.

Današnja sjednica svršila je dosta brzo. Početkom je jedan kršćansko-socijalni zastupnik bečki postavio predlog, da se sve one stotine peticija ili molba, što su jih podnesli česki zastupnici, tiskaju u stenografski zapisnik bez svakoga daljnega zatezanja. Česki zastupnici su se tomu protivili, i pozvali se pri tom na poslovni red, koji toga nedopušta, i na to, da Njemci nisu toga dopustili, kad su to Česi pred godinu, dvie predlagali, obzirom na njemačke peticije. Predsjednik, dužan držati se poslovnoga reda, davao je na glasovanje predloge glede poimeničnoga glasovanja, i glasovalo se je, odnosno prozivalo imena i ništa neradilo. Nije se dugo glasovalo, jer nebijaše jedan hip 100 članova u sabornici, pak se je sjednica morala zaključiti. Tako je prošla utaman i treća sjednica, a sad bi rieči, da je za nekoliko dana neće biti, jer će delegati putovati u Budapeštu.

Jučer sam vam zaboravio javiti, da je dr. Kathrein, član njemačke katoličke stranke, postavio predlog, da se izabere odbor od 24 lica, koj bi imao proučiti, kako da se preinači poslovni red u svrhu, da parlament može redovito razpravljati. Kako izkustvo uči, može se to kušati samo silom i silom se može zaprečiti.

Posredovanjem predsjednika hrvatsko-slovenske sveze, bilo se je jučer dogovorilo, da se već danas obdržaje sjednica odbora desnice. Sve stranke desnice bile su na to pristale. Nit Česi se tomu nisu protivili. Danas, kad se je sjednica imala obdržavati, izjavio je predsjednik desnice, excelenca vitez Jaworski, da neće da saziva te sjednice, bar za sad ne, ni već nekoliko dana. Hoće li budućega tjedna, nemože se reći. Poljaci, barem glavniji, koji su najviše u doticaju s vladom, da smatraju jezikovne zakonske osnove za Česku i Moravsku povoljne za Čeha. Česi jih takovimi ne drže, nit iko tko hoće da bude pravedan. I u tom da je razlog, što se sjednica odbora desnice neobdržaje.

Beč, 12. maja 1900.

Sud o vladinih zakonskih jezikovnih osnovah za Česku i Moravsku.

Iz govora, kojim je ministar-predsjednik dr. pl. Koerber popratio predložene jezikovnih zakonskih osnovah za Česku i Moravsku, vidi se, da si je on i njegovi drugovi dao velikoga truda, dok jih je sastavio. Ipak je malo ko, da se nereče niko, s njimi zadovoljan.

Sam jedan član ministarstva, dr. Rezek, nije zadovoljan: on je dao demisiju, to jest molio, da se ga digne s njegova mjesta. Jučer bio je primljen u odluju audijenciju kod Njegovoga Veličanstva. Današnje no-

vine javljaju, da se je tu govorilo o demisiji, i da Njegovo Veličanstvo nije primilo demisije, da dakle ministar za Čeha dr. Rezek ostaje i na dalje u ministarstvu.

Mladočeski zastupnici su tako nezadovoljni jezikovnim zakonskim osnovani, da su radi njih objavili obstrukciju i da su ju tjerali u svih dosadanjih sjednicah.

Zastupnici českoga veleposjeda neće doista radi svoga položaja da obstruiraju, al nit oni nisu zadovoljni, i obećaju Mladočehom svaku moguću podporu, da se jezikovne zakonske osnove poboljšaju.

Hrvatski, slovenski i rusinski zastupnici uvijđaju takodjer, da su jezikovne zakonske osnove za Čeha neprihvatljive. Nit oni neobstruiraju, osim da su neki nekoliko puta poduprli imenično glasovanje; ali oni obećaju podporu za poboljšanje osnova, i neće ništa prisilna poduzeti proti českim zastupnikom. Pače, kad bi se, takova što pokušalo proti ovim, bi nje moglo natjerati da podju u obstrukciju, osobito radi odnošaja kod naroda koje zastupaju.

Za poljske i njemačko-katoličke zastupnike, nemože se reći nit da su zadovoljni nit da su nezadovoljni: oni su voljni podupirati ovu, kako i svaku drugu vladu.

Skupinica Njemaca Senerer-Wolf dakako da nije zadovoljna, jer ona bi htjela, da se u obće nerla nikakvih prava nit Čehom nit ijednom slavenskomu narodu, izuzam onih u Galiciji i Dalmaciji, kraljestvih, koje bi oni htjeli izlučiti iz monarhije.

Nisu zadovoljni ni njemački nacionalci, jer bi oni htjeli, da se njemački jezik proglašuje zakonom kao državni jezik — što u naredbah nije izrično rečeno.

Ostale njemačke skupine, u koliko i nisu mnienja neposredno navedenih, ili u koliko sakrivaju to mnienje, dale bi se uplivali po prvih i drugih. Svi su jednaki, samo su u taktici postepeno razvršteni: Senerer-Wolf — njemački nacionalci — njemački kršćanski socijali — njemački liberalci — njemački veleposjednici — pa i njemački katolici.

Poput zastupnika pojedinih stranaka su i njihove novine, te netreba pojedinih novadjeti. Al jedan još sud, i znamenit, nek ovdje iztaknem.

„Česka Revue“ u svezku za mjesece maj, doniela je članak o jezikovnih zakonskih osnovah. Napisao ga je viši sudbeni činovnik. U tom članku se dokazuje, da se jezikovnim zakonskim osnovami vredja članak 19. temeljnih državnih zakona, i članak 10. sudbene vlasti. Članak 19. temeljnih državnih zakona o jezikovnih pravih naroda i državljana govori o jezičnih govorjenih u pojedinih krunovinah i o jednakosti

udara ponajviše u visoke predmete, među koje spadaju i crkveni zvonici. Zato mnogi zvonar i plati glavom zvonjavu na tuču. O tom neka pouči čitatelje i ovaj primjer: Dne 23. aprila o. g. navukle su se nad mjestom Novak-Babska, u šidskom kotaru u Srijemu (Hrvatska) crne oblachine. Po starom nesretnom običaju, pošao je sedamnaest godišnji sin zvonarov, Ilija Majčić, sa više dječaka zvoniti na oblake. Crne oblachine prosule su doskora kišu uz sievanje i udaranje gromova (striela), da se svaki živ stvor od straha slisnuo. U to munja ošinu i u crkveni zvonik i svali mrtva Iliju Majčića, a ostale dječake svali na zemlju. Dječak Nikola Kostenac pogibeljno je opaljen, te se nezna, ne će li umrijeti, a ostali su dječaci ostali zdravi. Evo, ovako se svršava zvonjenje na oblake. Može biti da ova nesreća ipak koga opameti!

Zdravice careva na sastanku u Berlinu. U posljednjem broju javismo o sastanku careva u Berlinu i o znamenovanju, što o istome sudi i nagadja politički svijet. Danas donosimo u prevodu napitaice careva, koje su izrekli pri svečanome objedu:

Njegovo Veličanstvo car i kralj Vilim II. nadzdravio je svomu uzvišenomu gostu ovom zanosnom besjedom:

"Bilo bi mi teško naći rieči, da se Vašemu Veličanstvu u svoje ime i u ime svoga naroda zahvalim za ponovni milostivi posjet. No i kad bih našao te sabrao najljepše rieči, one ipak ne bi kadre bile, da izraze čuvstva, što nas danas izpunjavaju, — rieči moraju da zamuknu, gdje na javu izbija bilo čitavog naroda. Kao što su danas srca udarala u susret Vašemu Veličanstvu, nisu jamačno još nikad udarala. Današnji uznositi doček Berlinaca, priredjen Vašemu Veličanstvu, vriedi u prvom redu uzvišenoj osobi velikog i mudrog vladara. Ali moj narod vidi također u Vašem Veličanstvu vjernog prijatelja i saveznika mojeg blagopokojnog djeda, mojeg oca i mene samog. A sad je Vaše Veličanstvo došlo, da i četvrtom pokoljenju ponudi neprocjenjive darove ljubavi i prijateljstva. Doista, to je najdivniji alem, što se je mogao mojemu sinu među svimi darovi pokloniti. Ali tim posjetom ujedno je Vaše Veličanstvo očitovalo svietu, kako čvrsto i sigurno postoji savez, što ga je Vaše Veličanstvo jednom sklopilo s mojim blagopokojnim gospodinom djedom i vladarom liepe zemlje na jugu, Italije. U istinu, ovaj savez nije samo sporazumak u mislih knezova, nego što god je on dulje postojao, tim se je dublje uzivio u uvjerenju narodā, a kad jedno srca naroda skladno biju, onda ih ne može ništa više razdružiti. Zajednički interes, zajednička čuvstva, zajedničke radosti i žalosti vežu naša tri naroda danas već preko 20 godina, i akoprem je to zajedništvo često zlo shvaćano, te ruglom i kritikom obasipano, ipak je našim trim narodom do sada uspjele mir očuvati, te se smatraju u cielom svietu utopištem mira. I tako se također moj narod danas klanja mudromu i najstarijemu članu ovog saveza.

Naše želje, koje se danas okupljaju oko Vašeg Veličanstva i njegovih naroda, usredotočuju se još u jednoj drugoj točki. Ja mislim, da ne ću predaleko poći, ako kažem, da će danas, kolikogod u njemačkih zemljah biju otičinska srca, svako ovo srce duboko ganuto zahvaljivati Vašemu Veličanstvu, što Vaše Veličanstvo želi mojemu sinu dati svoj blagoslov na putu njegovog života. A svim čuvstvom, što izpunjavaju moj narod, moj dom i mene, dani ćemo izraza, ključući: Njegovo Veličanstvo car i kralj Franjo Josip hurra!" Njegovo Veličanstvo car i kralj Franjo Josip I. odgovorio je na tu zdravicu ovimi riečmi:

Duboko ganut srdačnimi riečmi Vašeg Veličanstva, zahvaljujem se iz dna duše na liepoj dobrodošlici, što mi ju je priredilo Vaše Veličanstvo. Ja se sjećam s najtoplijom zahvalnošću svetčanog dočeka u divnoj prijestolnici Vašeg Veličanstva.

Sretno samo, što mi je danas izpunjena davna želja, da mogu u njenom krugu stisnuti ruku Vašemu Veličanstvu. Neuzko-lehivo prijateljstvo, koje nas ujedinjuje, predstavlja također dragocjeno dobro naših država i naroda. Prošireno vjernom pripomoći našeg štovanog prijatelja i saveznika, Njegova Veličanstva talijanskog kralja, znači ono bedem mira, za Evropu. Za razvijanje i njegovanje toga blagoslovnog djela, koje sam bio tako sretan, te osnovao s Vašim slavnim djedom, Vaše je Veličanstvo steklo kao muževan čvalac jedne za obje strane jednako dragocjene ostavštine neprolaznih zasluga. U radostnom uvjerenju, da će naše prijateljstvo dalje uztrajati, dajem svoju častu u zdravlje Vašeg Veličanstva, Njenog Veličanstva carice i cele kraljevske porodice. Živjeli i živjeli!"

Zadnje viesti. Česki ministar dr. Rezek bio je dao ostavku, koju međjutim car nije primio, već ga uvjerio o svome pouzdanju. — Vojvoda od Orleansa stiglo je prošlog petka sa jahtom "Marussa" u Opatiju u posjete rumunjskom kraljevskom paru. — U petak u večer otputovao je naš car u pratnji svojih glavnih pobočnika Paara i Boltrasa u Badimpeštu. Tamo ostaje tri čedna. — Od nekoliko dana traju danonice u Beču neprestane tučnjave med sveučilišnimi djaci, i to medju njemačkimi nacionalci i klerikalci. Rektor je djacinu zabranio nositi akademčke znakove i svako djelovanje pojedinih akademičkih družtva u sveučilišnoj zgradi. — Pronaša se viest, da će Waleska princeasa sa kćerju Viktorijom stići naskoro u Krf, gdje će se s kćerka zaručiti sa grčkim princem Gjurom.

Pobuna u Španjolskoj. U zadnje je vrijeme nastala vrlo opasna pobuna u pokrajini Kataloniji, a iz ove raširila se i u druge, te zahvatila i sam kraljevski Madrid. Podigli se trgovci, i industrijalci protiv vladi, jer ne mogu više snasati teških i ogromnih poreznih tereta. Tako je prigodom pobune u Barceloni tamo politio ministar nutrnjih posala Dato, da stvar bude kako uredi, nu i na njega se navalilo i dapače ranilo.

Jos 11. o. mj. bili u Madridu zatvoreni svi dućani, kavane i kazališta a u Valenzji je pobunjena svjetina pucala na oružnike, koji sa vatrom i odgovoriše. Uzasni se neredi dogodili i u Sevilli, te su svi dućani zatvoreni, a razjarena je svjetina kamenjem navalila na sielo časničkog družtva. Stoga je u pokrajinama Sevilli i Valenciji proglašeno opasno stanje.

Gospodarske:

O uporabi štrcaljke inžinira Živica protiv peronospori. Ovoj štrcaljki davaju vinogradari prednost pred drugim sličnim strojevima, radi njezine jednostavnosti, trajnosti i lake uporabe.

Posuda za tekućinu nosi se na hrbtu, kao i kod drugih štrcaljka, glavni dio aparata pako, to jest sisaljku, koju sa posudom spaja ciev od gume, drži radnik u rukama, a na samoj štrcaljki nalazi se ciev-skropiljka, čim se u mnogom olakšava radnju.

Sisaljka je takova, da ju može radnik svaki čas prostom rukom rastaviti i složiti. U slučaju da se pokvari, radnik si pomogne ubrzo sam, što kod drugih aparata nije slučaj, već se ih mora na popravak dati zanatniku ili dapače ih poslati u tvornicu.

Sisaljku drži radnik neprisljeno pred sobom, a da mu tekućina uspravno teče, nagnuta je ciev-skropiljka protiv ciev-sisaljki.

Tek se tekućine zatvorci sa priručnom pipom, kojom se ujedno lahko ndesi duži ili kraći štrčaj. Time nije nužno mienjati kljuna. Štrcaljku, koja nije tako krhka i njezna kao druge, može lahko svatko i bez naputka rabiti i u redu držati.

Salar.

Prošlog vjeka kad sam bio U Adui sekretar, gdje nij' Krispić ostavio Nit za jedan bakalar.

Kuća biela, liepa nova, Ali karte simo tam, I štakora i parcova Tu udoban bješe hram.

Pregnuo sam bio tada Da iztriebih korov, drač, Nebojet se — krvca mlada — Što mi himbe prieti mač.

Mnoge, mnoge mizerije Odkrio sam ja odmah — Tu ne bješe pozajze — Čim sa kartā stresoh prah.

Slavio me don Galletto U pobožnih listiću, A dotur Foraboschetto U puljskomu osliću.

Oba skupa u "Malisu" I "porečkoj batici", Lievajuci cvieća kišu, Kicošet se Gričici.

Striele trovne i osvade Sve odbijah bez strā sam, Dalmatinske grudi mlade Tvrde bjehu kano kām.

Smijo sam se gledet s visa Kako gmizu crvici, Strast gdje srea krv im sisa — Sincim vrlim tim del si.

Kiko, Postin i Tondello Posjetili, kažu, sud, I još neki Biancopelo; Al sve bješe — uzalud.

Krivili me da skontrine Htio niesam davati, Da ispravih i listine, S čeg' dobiše Hrvati.

Iredentā trubādure Trubile su na vas glas: Na vješala da će Jure, Nestat da će prah nu vas.

Al... ostaše nosi duga, Duljeg neg je Karlo car, Nespašence spopa tuga, Gorki piju — salamar.

Porāzeni, pokunjeni Stoje oni junaci, Te sviraše negda meni U Borgarim, na Placi.

Ljekarija grka vrlo Bit moraš ovaj put: Zatvorila svima grlo, "Marameo" nije čut.

U Rovinju medeziju Bi da kupi Blažić star... Ja se smijem — oni piju U Pilata salamar.

Višojan, 1. maja. Gjuro Palavršić.

Svieće od pčelinjeg voska

sa jamčevinom od K 2000

preporučam & svetenstvu, crkvenim upravam i slavnom općinstvu uz cieniu: **ky po K 490**
Voštene svieće i duplire I (austrijski sastav) 4-40
Svieće i duplire I (talijanski sastav) ..... 3-—
Svieće i duplire II 2-40
Tamjan lacrima I 2-40
" " II ..... 2-—
" granis 1-20
Povošteno platno za oltare ..... 2-—
Stijenji i stakla za vječno svjetlo po običnoj su cieniu.
Naručbe u vriednosti od 20 K napried, po silijem franko. — Pri točnoj uplati dajem popust od 3%.

Sa odličnim stovanjem
J. KOPAČ,
Ulica sv. Antona 7. Gorica.

OGLAS.

Moje **škopilnice protiv peronospori** jesu uvijek jošte najbolje od svih ostalih, te ponajviše priljubljene, stoga ih mogu mirnom svijesti preporučiti svima.

Dobivaju se u skladištu strojeva tvrdke **SCHIVITZ & COMP. u TRSTU,** sa svime skupa za **K 18,** ili pako pouzećem poštom prosto poštarine **K 20.**

ŽIVIC, inžinir.

Rodoljubi!

Kupajte samo **Cirilo-Methodijske žigice!**

Dobivaju se kod **A. Žnidaršič, Via Sissano 9 u Puli** na debelo i drobno.

Jedini

IZVOZ NARAVSKOG VIŠKOG VINA
crnog i bijelog ponajboljih vrsti.

MARIJA MARDEŠIĆ

trgovina i izvoz vina u Puli (Istra).

Gijenici šalju se na zahtjev badava i prosto poštarine.